

ELOF HAGBERTH

Aldrig skall jag glömma mitt första besök hos Elof Hagberth på hans skönt belägna egendom Klinta vid Ringsjön. En skara tioåriga pojkar ur min skolklass följde jag på en strandpromenad omkring alla tre sjöarna. Den sträckan var över fem mil lång och såg på kartan ut som en illa skriven åtta. Vi övernattade i Hagberths stora och trygga gråstenslada. I juniskymningen satt jag en stund hos familjen på verandan med Östra Ringsjön framför mig. Där förstod jag, hur husbonden redan för belägenhetens skull kunde vara så innerligt fäst vid sin gård. När min skara följande morgon bröt upp, tog vi med oss på färden minnet av en frikostig och gästvänlig människa.

Längre fram hörde jag honom orda som riksdagsmannakandidat på torget i Höör. Politiken intresserade mig föga, men jag fäste mig vid talarens resning och hans hederliga tonfall från Östra Göinge. I Hjarsås var han född på Haraberga gård. Fadern kallade sitt undanlag för Haga. Av de båda namnen stöpte sonen Elof Jeppsson sitt eget namn Hagberth.

Vid Önnestads folkhögskola 1902—1903 fick han stor lust att läsa vidare. Så blev han lundensare och tog på Spyken studentexamen under utställningsåret 1907. Före sin agronomexamen på Alnarp 1910 blev han reservofficer i Växjö vid I: 11, där han utnämndes till kapten 1925. Men bondestudenten ville icke lämna jorden och bland jordens brukare blommade hans livsgärning, som blev så fruktbar både för honom själv och oss andra. I allmänna värv har han varit vida eftersökt och värderad. 1937—38 satt han som riksdagsman i första kammaren, som landstingsman vida längre. Och sedan alla de tusen uppdragen: på hemmaplan som kommunalman, i vidare kretsar en äktad nämndeman i vattenrättsfall och vid ägodelningar, i styrelsen för häradets och länets vägar, i ledningen för banker, skolor, fattig- och sjukvårdsinrättningar, i kristidsnämnder, i jordbrukarnas omfattande föreningsrörelse och mera sådant.

Hur orkade han med allt? Man kan peka på hans goda hälsa, hans klara blick, starka vilja och vresighe- ten emot allt vad brådska heter. Mitt i allt mångahanda hade han likväl tid att "vara hemma". Vilken av de många kraftyttringarna trivdes han bäst med? På den frågan svarar han själv: domänintendentens (1938—1952). I det ämbetet blev han djupt förtrogen med landskapets många odlingar, skogar och fiskevatten, likaså med boställare av olika format och tycke.

Hagberths födelsegård låg på herremansjord. Det gjorde Klinta också, när han 1911 kom dit. Detta stycke av Bosjöklosters gods blev snart hans och sköttes mönstergillt. Husbonden kunde kallas fordrande och sträng, men han hade lätt att få arbetare, både tillfälliga och årsanställda — av det bevarar jag tydliga minnen från min dåvarande tjänstgöring på arbetsförmedlingen. På Klinta var han känd som en modern företagare och human arbetsgivare. Utanför rågången visade han, att den frie bondens urgamla rättvisekrav var ett med hans



F. domänintendenten Elof Hagberth, Klinta.
80 år den 10 maj 1965

hederskänsla, vad hans motparter än kallades: adelsmän, präster, borgare, bönder eller något ännu finare i vår tids fåfänga att hitta nya benämningar på gamla ting och sysslor.

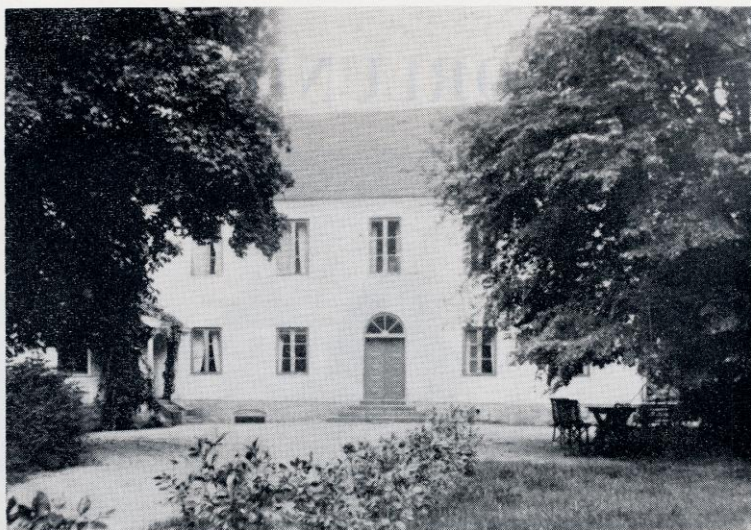
I det ljusa, tonrika hemmet träffade man honom gärna i hans krafts dagar. Där upplevde han två världskrig, jordbrukskrisen under mellankrigsåren men också uppgången, som följde på trettioalets statsunderstöd åt modernäringen. Gammaldags fosterländskhet präglade hans insatser i landstormen och neutralitetsvakten. Själv svävade jag ikring som fältföreläsare vid många förband. I Småland råkade jag både befäl och manskap, som stått under hans kommando. Sagorna om deras kapten var både respektfulla och rörande. I teori och praktik var han samma plikttrogna människovän även i uniformen.

Nu sitter åttioåringen och räknar dagarna, medan ännu en vår livar mark och människor omkring honom. Genom fönstret följer han årets gång där ute. Infanteristen har gjort halt, men i sin ränsel bevarar han ett levande förråd av minnen från fältvakter och lägereldar. Öppnar han munlåset och berättar, blir det lystring i ledet.

Majhälsningar i mängd går till honom på födelsedagen, icke minst från Frosta Härads Hembygdsförening, i vilken han från början är ständig medlem.

★

Åttioårsdagen blev en vacker och högtidlig händelse i hemmet och i bygden. I kretsen av de sina, trogna vänner och minnesgoda kamrater i styrelser och nämnder



Manbyggnaden på Klinta

tog han uppmärksam och leende emot en lång rad av tacksägelse och lyckönskningar.

Det var hans sista födelsedag. Veckan efter gick han ur tiden, sörjd och saknad av många. Mitt i presslägg-

ningen vill Frostabygden 195 innerligen tacka honom för hans goda gärningar i vårt härad.

NILS LUDVIG.

Vid besök i Hörby

Glöm ej bort Boarpsstugan!

Ring Ellen Fridolin 0415/10605

